

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP	1.2. KOD OBSZARU	1.3. DATA OPRACOWANIA	1.4. DATA AKTUALIZACJI
E	PLH020016	2009-04	2009-04

1.5 POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

PLH020096

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków; K. Świerkosz, Muzeum Przyrodnicze Uniwersytetu Wrocławskiego;
J.Furmankiewicz, Instytut Zoologii Uniwersytetu Wrocławskiego; T. Kokurewicz, Katedra Zoologii i Ekologii AR, Wrocław.

1.7. NAZWA OBSZARU:

Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 16 52 17

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 50 14 22

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

19 038,5

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

500

MAKSYMALNA

1425

ŚREDNIA

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL517	Wałbrzyski	100

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego
Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzc	Stan zachow.	Ocena ogólna
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranuncion fluitantis</i>	0,01	B	C	B	C
4060	Wysokogórskie borówczyska bażynowe (<i>Empetro-Vaccinietum</i>)	0,01	C	C	C	C
6150	Wysokogórskie murawy acidofilne (<i>Juncion trifidi</i>) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (<i>Salicion herbaceae</i>)	0,22	C	C	C	C
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	0,86	A	C	A	A
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostyilon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,15	A	C	A	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	0,65	B	C	B	C
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	2,99	B	B	B	C
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,01	A	C	B	B
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	0,01	B	C	B	C
8110	Piargi i gołoborza krzemianowe	0,11	C	B	C	C
8210	Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>	0,01	C	C	C	C
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,01	C	C	C	C
8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania		A	C	A	A
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	4,50	A	C	A	A
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	0,59	A	C	A	A
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	0,39	B	C	B	B
91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , Pino)	0,13	B	C	C	B
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	0,06	B	C	C	C
9410	Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i> część - zbiorowiska górskie)	2,41	A	B	A	A

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	P	V	10-20i		C	B	C	B
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	P	R	10-20i		C	B	C	B
1318	<i>Myotis dasycneme</i>	1-5i				C	B	C	C
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	P		5-10i		B	B	C	B
1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	P	V	5-10i		C	B	C	B
1324	<i>Myotis myotis</i>	P	R	50-100i		C	B	C	B

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1096	<i>Lampetra planeri</i>	P				C	B	C	C
1163	<i>Cottus gobio</i>	R				C	B	C	C

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	MIGRUJĄCA Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1014	<i>Vertigo angustior</i>	R				C	B	C	B
1059	<i>Maculinea teleius</i>	1 loc				C	B	C	C
1061	<i>Maculinea nausithous</i>	1-3loc				C	B	C	C

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA	OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1386	<i>Buxbaumia viridis</i>	P	B	B	C	B
4066	<i>Asplenium adnigrum</i>	P	C	B	C	C

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

Dryomys nitedula
 Eptesicus nilssonii
 Eptesicus serotinus
 Myotis brandtii
 Myotis daubentonii
 Myotis mystacinus
 Myotis nattereri
 Nyctalus noctula
 Pipistrellus pipistrellus
 Plecotus auritus
 Plecotus austriacus
 Vespertilio murinus

P A
 P A
 R C
 P C
 P C
 P C
 C C
 P C
 P C
 P C
 P C
 P C
 P A

PŁAZY

Populacja Motywacja

GADY

Populacja Motywacja

Vipera berus

P C

RYBY

Populacja Motywacja

Cottus poecilopus

P A

BEZKRĘGOWCE

Populacja Motywacja

ROŚLINY

Populacja Motywacja

Aconitum variegatum
 Aquilegia vulgaris
 Arnica montana
 Aruncus dioicus
 Blechnum spicant
 Campanula barbata
 Coeloglossum viride
 Corallorhiza trifida
 Dactylorhiza maculata
 Dactylorhiza majalis
 Daphne mezereum
 Diphasium complanatum
 Diphasium tristachyum

P D
 P D
 P C
 P D
 P D
 P A
 P A
 P A
 P A
 P D
 P D
 P D
 P A

<i>Doronicum austriacum</i>	P	D
<i>Epipactis helleborine</i>	P	D
<i>Epipogium aphyllum</i>	P	A
<i>Galium odoratum</i>	P	D
<i>Gentianella germanica</i>	P	D
<i>Gymnadenia conopsea</i>	P	D
<i>Huperzia selago</i>	P	D
<i>Listera ovata</i>	P	D
<i>Lycopodium annotinum</i>	P	C
<i>Lycopodium clavatum</i>	P	C
<i>Microstylis monophyllos</i>	P	A
<i>Neottia nidus-avis</i>	P	D
<i>Orchis mascula</i>	P	A
<i>Orchis ustulata</i>	P	A
<i>Polypodium vulgare</i>	P	D
<i>Primula elatior</i>	P	D
<i>Primula veris</i>	P	D
<i>Veratrum lobelianum</i>	P	D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Inne tereny (miasta, wsie, drogi, śmietniska, kopalnie, tereny przemysłowe)	1 %
Lasy iglaste	61 %
Lasy mieszane	9 %
Siedliska leśne (ogólnie)	15 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	4 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	10 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

W skład ostoi wchodzi dwa masywy górskie we wschodnich Sudetach: Góry Białskie i Śnieżnik, oddzielone doliną rzeki Białej Łądeckiej. Lasy pokrywają ponad 90% powierzchni ostoi. W masywie Śnieżnika dominują monokultury świerkowe, ale w Górach Białskich występują duże płaty naturalnych lasów (buczyny w niższych partiach, a w wyższych - bory świerkowe), szczególnie dobrze zachowane na terenach źródłkowych rzeki Biała Łądecka. W dolinie Kleśnicy (Masyw Śnieżnika) w skałach metamorficznych występują duże fragmenty krystalicznych wapieni, w których zachodzą zjawiska krasowe (jaskinie i szczeliny). Przykładem może być Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie z dobrze rozwiniętą szatą naciekową.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Obszar o bardzo niskim stopniu zagospodarowania, co pozwoliło na zachowanie fragmentów lasów o charakterze naturalnym (szczególnie bogato reprezentowane bory górnoeregłowe i kwaśne buczyny). Łącznie zidentyfikowano tu 11 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Doskonale zachowana flora leśna oraz flora muraw bliźniczkowych i wysokogórskich, z kresowymi stanowiskami gatunków karpaccich. Ważny obszar łącznikowy, na którym przenikają się elementy flory sudeckiej i karpacciej, a dzięki różnorodności geologicznej (wapienie, serpentynity) i dużemu lokalnemu zróżnicowaniu wysokości jest to obszar o bardzo wysokiej różnorodności biologicznej. Stwierdzono tu występowanie 9 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest tu jedno z 7 istniejących w Polsce stanowisk zanokcicy serpentynowej. Na uwagę zasługują cenne miejsca zimowania nietoperzy, jakimi są Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie oraz sztolnie Masywu Śnieżnika. Wyrobiska położone wzdłuż drogi z parkingu pod Jaskinią Niedźwiedzią do Siennej są pozostałością po poszukiwaniach uranu. Obecnie stanowią zimowe schronienia licznych gatunków nietoperzy, w tym podkowca małego, nocka dużego, nocka orzęsionego i mopka. Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

4.3. ZAGROŻENIA

Zanieczyszczenie powietrza, gradacje szkodników leśnych, miejscami silna presja turystyczna.

4.4. STATUS OCHRONNY

Obszar w większości położony na terenie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego (29 036 ha; 1981) z 5 rezerwatami przyrody: Wodospad Wilczki (2,75 ha; 1958), Jaskinia Niedźwiedzia (89,05 ha; 1977), Śnieżnik Kłodzki (192,93 ha; 1965), Nowa Morawa (22,16 ha; 1971), Puszcza Śnieżnej Białki (124,68 ha; 1963).

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Głównie Skarb Państwa, częściowo własność prywatna.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Anonymus. - - - -. Atlas herpetologiczny Polski. Dbase. IOP PAN, Kraków.

Buric Z., Furmankiewicz J., Telatyński S. 2001. Jaskinia Niedźwiedzia jako jedno z najcenniejszych stanowisk nietoperzy na Dolnym Śląsku. Przegł. Przyr. 12,1-2: 109-114.

Buric Z., Furmankiewicz J., Furmankiewicz M., Klodek R., Kokurewicz T., Telatyński S. 2001. Zimowe stanowiska nietoperzy na Ziemi Kłodzkiej. Szczeliniec. 149-168 5

Dąbrowski J. S., Krzywicki M. 1982. Ginące i zagrożone gatunki motyli (Lepidoptera) w faunie Polski. Cz. I. Studia Naturae, ser. B. 31: 3-171.

Furmankiewicz J., Buric Z., Telatyński S. 2001. Nietoperze Ziemi Kłodzkiej. Pielgrzymy. Inf. Krajoz. SKPS, Wrocław. 112-130.

Furmankiewicz J., Gottfried T., Telatyński S. 2001. Nowe stanowiska zimowania podkowca małego *Rhinolophus hipposideros* w Sudetach. Chrońmy Przyr. Ojcz. 5(2): 111-116.

Furmankiewicz J., Kokurewicz T. 2002-2003. Dane niepublikowane (unpublished data).

Furmankiewicz J., Telatyński S. 2000. Nowe stanowiska nocka orzęsionego *Myotis emarginatus* (Geoffroy, 1806) na Dolnym Śląsku. Przegł. Przyr. 11(4): 106-109.

Głowaciński Z. (red.). 1992. Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL, Warszawa. 1-352.

Każmierczakowa R., Zarzycki K. (red.). 2001. Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Inst. Bot. PAN, Inst. Ochr. Przyr. PAN, Kraków.

Kokurewicz T., Furmankiewicz J., Telatyński S., Dudek I., Gottfried T., Paszkiewicz R., Szukdlarek R. 2002. Nietoperze [W:] Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego. Fulica Jankowski Wojciech. Wrocław. (Arch. Dolnośląskiego

Urzędu Wojewódzkiego).

Ochyra R., Szmajda P. (red.). 1991. Atlas of the geographical distribution of spore plants in Poland. Mosses. Institute of Botany, PAS, UAM, Kraków-Poznań. 7:

Postawa T., Gałosz W., Wołoszyn B.W. 1994. Wyniki zimowych spisów nietoperzy zebrane z pojedynczych stanowisk z różnych rejonów Polski. W: B.W. Wołoszyn (red.). Zimowe spisy nietoperzy w Polsce: 1988-1992. Wyniki i ocena skuteczności. Publ. CIC ISEZ PAN, Kraków. 175-185.

Szkudlarek R., Paszkiewicz R. 2000. Stanowiska nocka orzęsionego *Myotis emarginatus* (Geoffroy, 1806) w polskiej części Sudetów Zachodnich. Przyr. Sudet. Zach. 111-114. 3:

Szkudlarek R., Paszkiewicz R., Gottfried T. 2001. Stanowiska podkowca małego *Rhinolophus hipposideros* (Bechstein, 1800) w południowo-zachodniej Polsce. Nietoperze. 2: 53-62.

Szkudlarek R., Paszkiewicz R., Hebda G., Gottfried T., Cieślak M., Ruszlewicz A. 2002. Atlas rozmieszczenia nietoperzy w południowo-zachodniej Polsce - stanowiska zimowe. Nietoperze. 3.

Wiktor A. 1964. Mięczaki Ziemi Kłodzkiej i Gór Przyległych. Studium faunistyczno-zoogeograficzne. Pr. Kom. Biol. PTPN. 29 1-132.

Wołoszyn B. W. 1968. Badania nietoperzy Dolnego Śląska. Przegl. Zool. 12(2): 208-220.

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

PL02 2,3 %
PL03 78,0 %

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
PL02	<i>Jaskinia Niedźwiedzia</i>	+	0,5
PL02	<i>Nowa Morawa</i>	+	0,1
PL02	<i>Puszcza Śnieżnej Białki</i>	+	0,7
PL02	<i>Śnieżnik Kłodzki</i>	+	1,0
PL02	<i>Wodospad Wilczki</i>	+	0,0
PL03	<i>Śnieżnicki</i>	+	78,0

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
G0J200200	+	29,5
G0J200201	+	1,2
G0J200400	+	48,9
G0J200401	+	0,5
G0J200402	+	0,0

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	C		+
141	<i>Zarzucenie pasterstwa</i>	C		-
164	<i>Wycinka lasu</i>	A		-
166	<i>Usuwanie martwych i umierających drzew</i>	B		-
230	<i>Polowanie</i>	C		0
240	<i>Pozyskiwanie / Usuwanie zwierząt, ogólnie</i>	C		-
301	<i>Kamieniołomy</i>	C		0
403	<i>Zabudowa rozproszona</i>	C		0
421	<i>Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych</i>	C		-
501	<i>Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe</i>	C		0
600	<i>Infrastruktura sportowa i rekreacyjna</i>	C		0
620	<i>Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze</i>	B		-
702	<i>Zanieczyszczenie powietrza</i>	B		-
954	<i>Inwazja gatunku</i>	B		-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

Zarząd Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych we Wrocławiu, 50-559 Wrocław, ul. Puszczykowska 10, Oddział w Wałbrzychu, 58-300 Wałbrzych, Al. Wyzwolenia 20; RDLP: 50-357 Wrocław, ul. Grunwaldzka 90, tel. (0-71) 377-17-00

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-70-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-70-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-70-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-70-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-71-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA